

วิทยานิพนธ์ : ภาวะผู้นำเชิงพุทธของพระสังฆาธิการในอำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์
ผู้วิจัย : พระครูนิรมลสิริทัต (ทตฺตสิริ)
ปริญญา : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
 : พระเทพปริยัติเมธี, ผศ. ดร., ป.ธ.๙, กศ.ม., พธ.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)
 : ดร. อัครเดช พรหมกัลป์ ศศ.บ., พธ.ม., พธ.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)
วันสำเร็จการศึกษา : ๗ มีนาคม ๒๕๕๙

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาระดับความเป็นภาวะผู้นำเชิงพุทธของพระสังฆาธิการในอำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ ๒) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพุทธของพระสังฆาธิการในอำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและ ๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธของพระสังฆาธิการในอำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์

การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือพระสงฆ์ในพื้นที่อำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์จำนวน ๒๕๗ รูป ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .๙๑๕ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันจึงทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยมีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน ๘ ท่าน โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

ผลการวิจัยพบว่า

๑) ระดับความเป็นภาวะผู้นำเชิงพุทธของพระสังฆาธิการในอำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์โดยภาพรวมพระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อความเป็นภาวะผู้นำเชิงพุทธของพระสังฆาธิการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๑$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านคือ ด้านธัมมัญญุตตา เป็นผู้รู้จักเหตุด้านอรรถัญญุตตา เป็นผู้รู้จักผล ด้านอรรถัญญุตตา เป็นผู้รู้จักตน ด้านมัตตัญญุตตา เป็นผู้รู้จักประมาณด้านกาลัญญุตตา เป็นผู้รู้จักกาล ด้านปริสัญญุตตา เป็นผู้รู้จักชุมชน และด้านบุคคลปโรปรัญญุตตา เป็นผู้รู้จักบุคคลพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

๒) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงพุทธของพระสังฆาธิการในอำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ การจำแนกตามอายุพรรษา วุฒิการศึกษา นักธรรม วุฒิการศึกษาบาลีและวุฒิการศึกษาสามัญ พบว่าพระสงฆ์ที่มีอายุพรรษา วุฒิการศึกษา นักธรรม วุฒิการศึกษาบาลีและวุฒิการศึกษาสามัญต่างกัน มีความคิดเห็นต่อผู้นำเชิงพุทธของพระสังฆาธิการอำเภอตากลี จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

๓) ปัญหา อุปสรรค และแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงพุทธของพระสังฆาธิการในอำเภอ ตาคลี จังหวัดนครสวรรค์พบว่า มีปัญหาขาดความเข้าใจในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ทั้งในด้าน คุณวุฒิและวิวุฒิขาดวิสัยทัศน์ในการนำพาหมู่คณะและองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขาด คุณสมบัติความรู้ความสามารถในการปกครองคณะสงฆ์ไม่พัฒนาตนเองไม่รู้จักขอบเขตความ พอเหมาะในการทำงานร่วมกับคณะสงฆ์ไม่รู้จักเวลาที่ควรประกอบกิจการงานหรือการทำงานให้ทัน กับเวลาไม่สามารถวางตนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมขาดความสามารถที่ จะเลือกใช้คนให้เหมาะสมกับงานในการบริหารงานด้านต่างๆ และควรเป็นผู้มีความรับผิดชอบสูง เน้น การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน มีความหนักแน่นในการทำงานพัฒนาคนในองค์กรได้ มีความเป็นอยู่ อย่างสมถะเรียบง่าย เป็นผู้ตรงต่อเวลาใช้เวลาทุกขณะให้เกิดประโยชน์สูงสุด รู้จักประเพณี ความเชื่อ ของสังคม นำมาประยุกต์ใช้ในการสอนประชาชนเข้าใจในระบบงานมีศิลปะในการใช้บุคคลได้อย่าง เหมาะสม

Thesis Title : Buddhist leadership of sangha administrators at Takhli district, Nakhon Sawan province

Researcher : Phrakruniyomsirithat Thattasiri

Degree : Master of Arts (Public Administration)

Thesis Supervisory Committee

: PhraTheppariyatimathi Asst. Prof. Dr., Pali IX, M.A.,
Ph.D. (Public Administration)

: Dr. Akkaradecha Brahmakappa B.A., M.A.,
Ph.D. (Public Administration)

Date of Graduation:

Abstract

The main objectives of this research were : 1) to study Buddhist leadership of Sangha administrators at Takhli District, Nakhon Sawan Province; 2) to compare Buddhist leadership of Sangha administrators at Takhli District, Nakhon Sawan Province by personal factors; 3) to study the problems, obstacle and suggestions for Buddhist leadership of Sangha administrators at Takhli District, Nakhon Sawan Province.

This research applied the Mixed Methods Research consisting of qualitative and quantitative research. The samples were 257 monks living in Takhli District, Nakhon Sawan Province using stratified random sampling. The tools of the research were questionnaire with reliability at 0.915. The statistics for data analysis used Frequencies, Percentage, Mean, Standard Deviation, t-test and F-test with One Way ANOVA and Least Significant Difference (LSD.). The in-depth interview from the 8 key informants was also applied.

The results of the Research revealed that:

1) The studied Buddhist leadership values of Sangha administrators at Takhli District, Nakhon Sawan Province was at high level ($\bar{X}=4.11$). When considering each aspect in valuing know causes, knowing outcome, knowing myself, knowing saving, knowing time, knowing community, and knowing person. They were at the high level in all aspects.

2) The comparative Buddhist leadership of Sangha administrators at Takhli District, Nakhon Sawan Province any personal factors showed that people having the different age, rainy season, theologian education, palieducation, and

general education showed no difference Buddhist leadership for Sangha administrators at Takhli District, Nakhon Sawan Province. Therefore, the hypothesis was denied.

3) The problems, obstacles and suggestions on Buddhist leadership of Sangha administrators at Takhli District, Nakhon Sawan Province concerned lack understanding of the Sangha administration in terms of qualifications and seniority, lack vision to lead groups and organizations to achieve the objectives goals, lack of qualified talent to rule the clergy look of recognizing boundaries appropriateness in working with clergy sampha, lack of awareness to operate duties, lack of cannot behavior to be acceptive by society of ability to put people in the right jobs in the administration areas. The recommendations were to perform responsibility, equally treat, organization development. They should learn to live simply, be punctual, be utilized, respect traditions, social beliefs, as well as applying those to then sermon and preaching.